

Povestea

Să învingi și să ajungi rege

Joru se așeză pe tron și cerul se umplu de nori de bun augur. Aceștia se dădură de o parte și de alta ca o apă când se deschisera porțile Cerului. Mama lui celestă, Lhamin Dagmo, apărură în Cer, ținând o tolbă.

Rkayngkar Perpo, calul celest, necheză de trei ori și Joru azvârli cheia de la Muntele Kure, dată de zeița muntelui. Muntele bubui, bolovani imenși se rostogoliră ca o avalanșă și se deschise poarta de cristal către tezaurul celor șapte comori. Slujitorii zeiței muntelui veniră să aștearnă comorile în fața tronului. Apărură zei-războinici, cu armuri negre din fier și coifuri ca vârfurile înzăpezite ale munților, cu scuturi roșii din ratan și teci din blană de tigru pentru arcuri. Îl echipară pe Joru ca pe un războinic: un arc pe spate, o sabie la șold, o sulită în mână. În acest timp, chipul lui se preschimbă din cel al unui clovn urât în al unui bărbat nobil. Din Ceruri căzu o ploaie de flori.

De la naștere, Joru fusese precum soarele ascuns după nori sau ca un lotus în nămol, cu parfumul dulce îngropat în mătase. Însă greutățile pe care Cerul le abătuse asupra lui îl făcuseră să simtă puternic suferința oamenilor. Iar acum ședea pe tron. Deasupra lui, poarta cerească se închidea încet. Dincolo de ea răsună o voce aspră:

— De acum înainte, Gling este un popor și Gesar este regele lui.

Parcă deșteptați dintr-un vis, oamenii din Gling roiră în josul muntelui, strigând cu bucurie spre Joru, spre Gesar, fiul zeilor.

Gesar se ridică de pe tron și privi în jos, la poporul său. Începu să rostească rar:

— Voi, toți războinicii care v-ați întrecut azi, și voi toți, cetățeni ai Glingului, s-au făcut doisprezece ani de când am jurat să cobor în lumea oamenilor ca să omor demonii și să eliberez oamenii de suferință. Ați văzut ce am făcut în decursul celor douăsprezece cicluri de vară și iarnă care au trecut. Acum am urcat pe

tronul de aur al Glingului, așa cum a orânduie Cerul. Dar nu știu un lucru: Mă primiți ca rege al vostru?

— Cerul a binecuvântat Glingul! strigă bătrânul intendent. El este eroul nostru, Regele poporului din Gling!

Rege! Neamul din Gling nu mai îndrăznise până atunci să rostească acest cuvânt, deși sperau de multă vreme. Mii de inimi și de guri strigară în cor:

— Regele! Regele! Regele!

— Gesar! Regele! Regele Gesar!

Cuvântul strălucea mai puternic decât orice comoară.

Pentru a-și arăta loialitatea, căpeteniile triburilor, în frunte cu bătrânul intendent, își oferiră steagurile și cronicile tribale care le consemnau strămoșii. Gesar le primi, așa cum primi și urările sincere ale oamenilor. Cu un gest al mâinii, începu să-și desemneze dregătorii.

Bătrânul intendent fu numit mai-mare peste dregători, apoi urmară sutașii și chiliarhii¹, cei care conduceau grupuri de o sută și de o mie de familii și răspundeau de păstrarea ordinii în fiecare trib.

Din cei treizeci de războinici ai Glingului, Gyatsa Zhakar, Danma, Nyibum Daryag și Gnyatsa Aten fură unși generali. Urmară dregătorii, prea-înălții călugări și medicii. Toată lumea îi laudă alegerile. Până și Khrothung, neavând încotro, îl felicită pe noul rege.

— Mărit rege, zise Khrothung, ne trebuie un palat pentru tronul de aur. Îl poftesc pe rege să folosească fortăreața mea. În Gling nu există castel mai mare.

Însă marele dregător Rongtsa Khragan își oferă și el sfatul, spunând:

— Un rege trebuie să stea în mijlocul țării. Tagrong se află la graniță.

Cei doi începură să se certe.

Gesar zâmbi și zise:

1. De fapt, cuvintele „sutaș“ și „chiliarh“ sunt termeni militari pentru comandanții a o sută de oameni (în Antichitate, în armata romană), respectiv o mie de oameni (în Grecia antică).

— Haideți să mergem cu toții în cortul cel mare, să sărbătorim. Vom sta acolo.

Războinicii încălecară și goniră în josul dealului până la cort, unde era întinsă o masă mare. Fetele din Gling, în frunte cu Brugmo, îi întâmpinară cântând. Brugmo dansă grațios până la Gesar și, ingenunchind în fața lui, îi oferi o cupă cu vin.

— Regele meu, fie ca măreția ta să strălucească precum soarele și ca fericirea mea să înflorească precum o floare. Voi fi ca umbra ta în toate faptele tale și îți voi ține frâiele și scara de la șaua calului.

Gesar o ridică și o pofti pe locul de lângă el. Oamenii veniră la ei cu *hada*, eșarfele urărilor de bine.

Astfel, într-o singură zi un mănunchi de triburi deveni o națiune, un băiat urât ajunsese un rege puternic și o luă de mireasă pe cea mai frumoasă fată din Gling. Pe când oamenii sărbătoreau, din pământ se ridică un palat până când se înalță sclipitor lângă Fluviul Galben, cu cele nouă meandre și cotituri ale sale. Erau așezați cu toții pe locuri cu perne viu colorate, dar acum pe lungimea unei săli imense se întindea o scară din jad, având de o parte și de alta o sută douăzeci de chiparoși parfumați. Tronul regelui se afla deasupra tuturor, iar glasul regelui, care repeta în fața supușilor, dregătorilor și generalilor săi și a Cerului făgăduiala de a reconstrui țara și de a nimici toți demonii și spiritele rele, răsună ca un clopot de bronz.

Sosiră grupuri de meșteșugari, pe jumătate zei, pe jumătate oameni, deși ar fi drept să spunem că aceștia au început ca oameni și au devenit zeii meșteșugurilor lor, în Gling.

Cel care știa să topească metalul era tatăl fierului, șeful armurierilor din Gling. El deveni zeul fierarilor. Și mai erau un gravor, un olar, care putea să transforme lutul în plăci lucioase de ceramică, un lutier, un geomant¹, care știa cum să fărâme piatra pentru a construi drumuri fără a atrage mânia zeilor munților, un magician al semințelor, care făcea florile să se iubească precum

1. Practicant al geomantiei, artă divinatorie ale cărei preziceri se fac cu ajutorul unor puncte trasate pe pământ sau prin analiza unor gră-măjoare de pământ.

oamenii, pentru a produce semințe mai roditoare. Acesta deveni zeul recoltelor, venerat de agricultori. Un maestru al aromelor, care strângea parfumul florilor, deveni un zeu secret al femeilor care-și doreau să fie frumoase.

Regele Gesar îi invită să se așeze și să ia parte la festin, zicându-le:

— Voi avea mare nevoie de voi în viitor.

Toți se așezară, în afară de lutier, care zise:

— Vinul e bun, dar muzica zgârie urechea. Aceste tobe și trompete jalnice nu sunt potrivite pentru un palat. Lasă-mă să-i învăț pe muzicanți să cânte muzică aleasă.

Gesar îngădui printr-un zâmbet, dar mulțimea așteptă să vadă cum avea să învețe bărbatul acela o cohortă de războinici fioroși, obișnuiți să cânte la tobe și trompete, să interpreteze muzica lui rafinată. Omul își duse degetul la buze și formația se opri din cântat. Apoi ciupi coardele lăutei și muzica revărsată de sub degetele sale semănă cu picăturile diafane de apă de deasupra unei cascade, cu razele de soare împrăștiind culori pe luciul unui lac. Muzica lui păru să călătorească departe, iar când se întoarse, chipurile muzicanților deveniră liniștite. Lutierul își trecu degetele peste o tobă și sângele uscat al animalelor sacrificate se desprinse și căzu, înlocuit cu o floare de lotus. Cântă din nou la lăută și trompetele din oase de picior omenesc căzură pe jos și se sparseră.

— Iată instrumentele voastre, le zise el, iar în mâinile muzicanților apărură lăute.

Începură să cânte, iar muzica melodioasă cutreiera oamenii, ca o adiere proaspătă de vânt. Lacrimile curgeau șiroaie pe obrajii bărbaților care fuseseră războinici și șamani și în clipa aceea se transformară în muzicieni, cunoscuți ca „bărbații care s-au născut de două ori“.

Multe femei se îndrăgostiră de lutier. Însă erau și multe care bărfeau, iar una dintre ele, ascunzându-se lângă lac ca să-l urmărească în timp ce se îmbăia, descoperi că lutierul era, de fapt, femeie. Cu toate astea, femeile încă tânjeau după el. Când meșterul cântă prima oară, până și Regina Brugmo, așezată lângă Gesar, se rugă să aibă puterea de a-i rezista, căci muzica lui stârnea în inima tuturor o emoție dulce.

Povestitorul

Un bidiviu grozav

Cursa de cai din Khampa începu.

Concurau atât de mulți cai și călăreți, încât, de-ar fi fost să pornească toți în același timp, linia de start ar fi trebuit să aibă o lățime de cel puțin doi kilometri. Așadar, porniră pe rând. La un capăt al liniei de start era un bărbat care ținea pistolul, iar la celălalt capăt, un altul ținea ridicat un fanion. Călăreții apucară bine frâiele și așteptară. Spectatorii se adunaseră în număr atât de mare, că fu nevoie de un cordon de poliție pentru a se lăsa cale liberă pentru cai. Când arbitru trase cu pistolul și se flutură fanionul, prima serie porni în goană spre linia de sosire, unde un arbitru cu cronometru stătea pe un scăunel înalt, sub o umbrelă mare de soare. El înregistra timpul fiecărui cal.

Jigmed trebui să își croiască drum prin mulțime dând din coate. Ignoră în mare parte caii. Nu văzuse în viața lui atât de mulți oameni la un loc.

— Adevăratul bidiviu nu a apărut încă și mai e până atunci, îi șopti un bărbat cu ochelari de soare.

Cu el vorbea bărbatul?

— Da, cu tine vorbesc. Vrei să vii la mine în cort să bei ceai și să te odihnești un pic? întrebă el, după care se întoarse și se strecură prin mulțime.

Jigmed se ținu după el și îl văzu făcându-i semn cu mâna din fața unui cort îndepărtat.

Afară, soarele dogorea, dar în cort era răcoare. Jigmed bău un castron cu ceai în timp ce bărbatul îi zicea:

— Cânti ode pentru cai, deci sigur îi cunoști.

Jigmed scutură din cap. El respecta voința zeilor când cânta.

— Oricine cântă despre cai trebuie să îi cunoască, se încăpățână bărbatul.

— Cunosc pe cineva care știe despre ei. E maestru în cântatul odelor pentru cai, zise Jigmed, amintindu-și de bătrânul care apăruse în vârful dealului, la asfințit.

— Să mergem, atunci, oftă bărbatul care, în ciuda umbrei din cort, încă purta ochelari de soare.

Jigmed îl urmă prin orașul de corturi până la poalele unui delușor, unde câțiva bărbați stăteau în jurul unui cal, într-un crâng de sălcii de lângă un râu. Calul părea epuizat, însă era un animal deosebit de frumos.

— Un cal ca ăsta își va face apariția și va câștiga cursa, zise bărbatul cu ochelari de soare.

— Calul ăsta... nu pare foarte fericit.

— Cum poate un cal să nu fie fericit că participă la o cursă? Ce rost are să existe armăsari iuți pe lumea asta, dacă nu pentru curse?

— E bolnav?

Bărbatul îi povesti lui Jigmed că animalul fusese vindecat de bătrânul care cânta ode pentru cai. Se credea că era, de fapt, un șaman puternic, care fusese rugat de stăpânul calului rival să arunce o vrajă asupra sa. Un călăreț cu cizme din piele întoarsă, brodată cu un imprimeu reprezentând nori, mângâia coama calului și suspina. Îl rugară pe Jigmed să arunce o vrajă asupra celui alt cal.

— În povestea ta, Gesar știa o mulțime de incantații, așa că sigur știi și tu câteva.

Îi spuseră că armăsarul lor era ca Rkayngkar Perpo al lui Gesar și că adversarul animalului era Yusha. Bărbatul cu ochelari de soare zise că auzise un povestitor cântând despre cursa de cai: cu o seară înainte de cursă, Joru și Khrothung încercaseră să vrăjească fiecare calul celui alt, dar Cerul îi împiedicase. Acest povestitor cântase că Gesar devenise Rege al Glingului ca urmare a cursei de cai. Însă Jigmed nu spuse povestea în același fel, așa că bărbatul își ieși din fire:

— Cum se poate ca povestea ta să nu aibă acest pasaj? Nu-ți meriți renumele!

— Am făcut eu vreodată ceva pentru un câștig nemeritat? În afară de pălărie și toiag, eram singur și fără un ban. Am câștigat vreodată ceva?

— Mâncare și băutură! răspunse bărbatul, încă supărat.

— Nu era nevoie să bat atâta cale pentru mâncare și băutură, când aveam grijă de oi acasă.